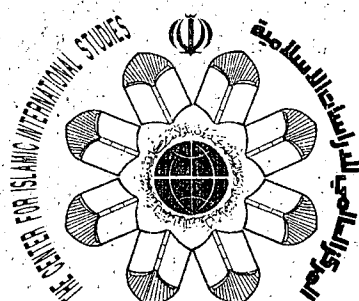
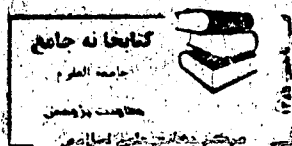

مرکز جهانی علوم اسلامی

جمهوری اسلامی ایران - قم - ۱۳۵۸

مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی

مجالس جشن و سوگواری اولیاء الهی از دیدگاه قرآن و سنت

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در رشته فقه و معارف اسلامی

گرایش: قرآن

نگارش: عاقل حسین

استاد راهنما: حجة الاسلام والمسلمین عبد الله حاجی علی لالانی

استاد مشاور: حجة الاسلام والمسلمین محمدرضا ضمیری

تیر ۱۳۸۶

کتابخانه جامع مرکز جهانی علوم اسلامی	
شماره ثبت:	۴۴
تاریخ ثبت:	_____

□ مسئولیت مطالب مندرج در این پایان نامه ، به عهده نویسنده می باشد.

□ هر گونه استفاده از این پایان نامه با ذکر منبع ، بلاشکال است و نشر آن

در داخل کشور منوط به اخذ مجوز از مرکز جهانی علوم اسلامی است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اهداء

از خالق متعال استدعا دارم این اثر ناقص و ناچیز را از من بپذیرد. آن را هدیه
به ارواح طیبه حضرت زهرا (سلام الله علیها) صدیقه، طاهره، راضیه مرضیه، مخدثه
معصومه ام اییها. و امام هشتم حضرت علی ابن موسی الرضا (علیه السلام) و خواهر
گرامیش حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها).
و مادر بزرگم که برای قبولی مذهب تشیع از همه ابناء و اجدادمان سبقت
داشته تقدیم می نمایم.

تقدیر و تشکر

قدردانی می کنم از روح ملکوتی حضرت امام خمینی (رضون الله تعالی علیه)، تشکر از رهبر فرزانه انقلاب ولی فقیه جهان اسلام، که عنایت ویژه بر طلاب دینی دارند. و تقدیر و تشکر از مسئولین مرکز جهانی علوم اسلامی و مسئولین محترم پایان نامه که زمینه تدوین این تحقیق را فراهم نمودند و با تلاش های نیکوی شان باعث تشویق طلاب در این امر مفید و ثمربخش گردیدند.

تقدیر و تشکر زیادی از استاد محترم رهنا حضرت حجت الاسلام والمسلمین آقای عبدالله حاج علی لالانی که بارهمنمائی های عالی و زحمات بی دریغ و خستگی نا پذیر، دلسوز و مهربان، ایشان این پایان نامه آغاز گردید و به پایان رسید.

تقدیر و تشکر زیادی از استاد محترم مشاور حضرت حجت الاسلام آقای محمد رضا ضمیری، در تدوین این پایان نامه از ابتداء تا آخر با دلسوزی، مشفقانه و مدبرانه و یاری بدون وقفه به پایان رسید.

و هم چنین قدردانی می شود از اساتید محترم گروه (علوم قرآن) مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی که همکاری لازم را مبذول داشتند.

چکیده مطالب

در این تحقیق پس از مباحث مقدماتی و بیان کلیات تحقیق، جشن و سوگواری برای اولیاء الهی از دیدگاه قرآن و سنت بررسی شده است.

جشن و عزاداری یکی از شعائر دین مبین اسلام و مورد تاکید قرآن و روایات است. قرآن و روایات جشن و عزاداری را به عنوان اساس دین، معیار ایمان، علامت حب و بغض، بهترین عبادت و مهم ترین نعمت الهی معرفی می کند. اگر روز نزول مائده سماوی، که جنبه مادی هم داشته، آن را به عنوان عید معرفی می کند. لیکن تولد و بعثت انبیاء و اولیاء الهی خصوصاً وجود مقدس رسول اکرم (صلی الله علیه وآله وسلم) که بهترین نعمت معنوی و اخروی است شایسته تر به عید بودن است. و مسلمانان باید بیشتر در روز ولادت و شهادت آن ها جشن و عزا بگیرند. ادعای محبت نسبت به هر محبوبی وقتی می تواند صادق باشد که محب به تمام لوازم محبت ملتزم باشد. محبت اولیاء خدا نیز لوازم و شرایطی دارد که شناخت آن ها، الگو گرفتن و عمل به اوامر و دستورات آن ها، دوستی به دوستان و دشمنی به دشمنان آن ها، همراهی کردن در غم و شادی از مهم ترین لوازم و شرایط آن است. و نیز جشن و عزاداری از تاکیدات قرآن و روایات معصومین (علیهم السلام) مورد توجه زیادی قرار گرفته است. مسأله اقامه موالد و مجالس و وفیات اساساً در آن قسمتی است که خدای سبحانه بدان امر فرموده است، زیرا اقامه مجالس جشن به مناسبت روز میلاد رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه وآله وسلم) و یا در روز تولد معصومین (علیهم السلام) یا برگزاری مجالس به مناسبت هجرت پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله وسلم)، یا عید مبعث، یا به روز عاشورا و مناسبت های دیگری از قبیل، تحت عناوین عامی داخل است که شارع مقدس، ما را انجام آن امر، تشویق و ترغیب نموده است.

جشن و عزاداری یکی از سنت های اسلامی و دیرینه مسلمین است، به آن عمل می کردند. که در صدر اسلام این سنت الهی وجود داشته تا لآن استمرار دارد و خواهد داشت. بر جشن و عزاداری آثار مترتب است، مثل آثار معنوی و اخروی، آثار اعتقادی، سیاسی و اجتماعی، و عمل کردن به آن وسیله ای برای نجات آن ها خواهد بود. البته آن گونه محافل و مجالس جشن و عزاداری از همیشگی دچار انحرافات و آسیب ها شده است. مثل غنا، موسیقی، اختلاط مرد و زن و اسراف و تبذیر، در این رساله اشاره شده است.

در عصر ما جشن و عزاداری یکی از مسایل حیاتی جامعه اسلامی مطرح است. بلکه نه تنها جامعه اسلامی به آن نیاز است، بلکه جامعه جهانی نیاز به برگزاری این گونه محافل مقدس می باشد. برای جشن و عزا در جامعه اسلامی جایگاه ویژه ای را دارد. زیرا تنها وسیله ای برای هدایت بشریت به این گونه برگزاری محافل مقدس دیده می شود.

.....	اهداء	۱
.....	تقدیر و تشکر	۱
.....	چکیده	۱
.....	فهرست مطالب	۱
.....	مقدمه	۱

بخش اول: کلیات

فصل اول : مبانی نظری تحقیق

.....	۱- تبیین موضوع تحقیق	۵
.....	۲- ضرورت تحقیق	۵
.....	۳- هدف تحقیق	۶
.....	۴- سؤالات تحقیق	۶
.....	سؤال اصلی	۶
.....	سؤالات فرعی	۶
.....	۵- فرضیه های تحقیق	۷
.....	۶- روش تحقیق	۷
.....	۷- قلمرو تحقیق	۷
.....	۸- پیشینه تحقیق	۷

فصل دوم: مفهوم شناسی

.....	عزا در لغت	۱۰
.....	عزاداری در اصطلاح	۱۱
.....	ماتم در لغت	۱۱
.....	ماتم در اصطلاح متشرع	۱۲
.....	رثاء	۱۲
.....	مفهوم جشن و شادی	۱۴

جشن در لغت.....	۱۴
جشن در اصطلاح.....	۱۴
شادی در لغت.....	۱۴
شادی در اصطلاح.....	۱۴
فرح در لغت.....	۱۵
فرح در قرآن.....	۱۵
سرور.....	۱۶
مرح.....	۱۷

بخش دوم: شادی و جشن از منظر قرآن و روایات و سیره متشرعه

فصل اول: شادی های ممدوح

مقدمه.....	۱۹
شادی ممدوح.....	۱۹
انواع شادی های ممدوح.....	۲۰
۱- شادی از فضل و رحمت الهی.....	۲۰
۲- شادی از انجام عمل صالح.....	۲۲
۳- شادی از تحقق وعده الهی.....	۲۴
۴- شادی حق طلبان اهل کتاب از نزول قرآن.....	۲۶
۵- شادبودن از شادی مؤمنان.....	۲۷
۶- شادی ناشی از نتیجه صبر.....	۲۸
۷- شادی از ضیافت و پذیرایی مؤمنان.....	۲۹
نتیجه گیری.....	۳۰

فصل دوم: شادی های مذموم

مقدمه.....	۳۲
۱- شادی مال و ثروت.....	۳۲

۲- شادی ناحق.....	۳۳
تفاوت بین فرح و مرح.....	۳۴
۳- شادی از افعال غیرحق.....	۳۴
عدم مذمت شادی و فرح بر کارهای نیک.....	۳۶
۴- شادی به خاطر از دست دادن نعمت دنیوی یا به دست آوردن نعمت دنیوی.....	۳۶
معیار حزن و سرور.....	۳۷
۵- شادی از تکبر علمی.....	۴۰
۶- شادی از دنیا طلبی.....	۴۱
۷- شادی از کثرت نعمت.....	۴۲
۸- شادی کفار به خاطر اذیت کردن مؤمنان.....	۴۴
نتیجه گیری.....	۴۵

فصل سوم: جشن از منظر قرآن و روایات

مقدمه.....	۴۷
دلیل اول.....	۴۷
نتیجه.....	۴۸
دلیل دوم.....	۵۰
مفهوم مودت.....	۵۰
ود در لغت.....	۵۰
حسنة از نگاه لغت.....	۵۶
مراد از حسن در آیه شریفه.....	۵۷
اقتراف الحسنه از نگاه علماء، محدثین و مفسرین شیعه.....	۵۷
دلیل سوم.....	۶۰

فصل چهارم: جشن از منظر علماء تشیع و تسنن

الف: جشن از دیدگاه علماء شیعه

۱- علامه امینی.....	۶۴
۲- علامه محسن امین.....	۶۵
۳- آیت الله سید جعفر مرتضی عاملی.....	۶۵
۴- آیت الله جعفر سبحانی.....	۶۶

ب: جشن از دیدگاه علماء اهل سنت

مقدمه.....	۶۸
۱- شمس الدین سخاوی.....	۶۸
ارزیابی.....	۶۹
۲- ابن تیمیه.....	۶۹
ارزیابی.....	۷۰
۳- جلال الدین سیوطی.....	۷۰
ارزیابی.....	۷۱
۴- ابن جوزی.....	۷۱
۵- ملا علی قاری.....	۷۲
۶- قسطلانی.....	۷۳
۷- جلال الدین کتانی.....	۷۴
جشن در سیره متشرعه.....	۷۴
ارزیابی.....	۷۶
نتیجه گیری فصل.....	۷۶

فصل پنجم: آسیب شناسی جشن

۱- غفلت از یاد خدا.....	۷۹
۲- ارتکاب محرمات.....	۸۱
۱-۲- اختلاط زن و مرد.....	۸۱
۱-۲- نگاه کردن به نامحرم.....	۸۱

۸۲	۲-۱-۲- گفتگو های شیطانی
۸۳	۲-۲- غنا و موسیقی
۸۳	۲-۲-۱- ﴿والذین هم عن اللغو معرضون﴾
۸۳	۲-۲-۲- ﴿فاجتنبوا الرجس من الاوثان واجتنبوا قول الزور﴾
۸۳	۲-۲-۳- ﴿والذین لا یشهدون الزور و اذا مرّوا باللغو مرّوا کراماً﴾
۸۳	۲-۳- رقص، کف و سوت
۸۵	۲-۴- غیبت و گناهان دیگر زبانی
۸۷	۲-۵- خوردنی و آشامیدنی حرام
۸۹	۳- دور شدن از انگیزه های اصلی

بخش سوم: عزاداری از منظر قرآن و روایات

فصل اول: عزاداری از منظر قرآن

۹۱	مقدمه
۹۱	الف - تعظیم شعائر
۹۵	ب - ذکر ایام
۹۶	۱- ترغیب و وعد
۹۶	۲- ترهیب و وعید
۹۶	ج - عزاداری یعقوب (علیه السلام)
۹۹	د - سوگواری آسمان و زمین

فصل دوم: عزاداری از منظر روایات

۱۰۳	مقدمه
۱۰۳	۱- عزاداری رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم)
۱۰۳	شهداء احد
۱۰۵	شهادت حضرت جعفر طیار

درگذشت ابراهیم	۱۰۵
خلاصه کلام	۱۰۶
۲- عزاداری حضرت علی (علیه السلام)	۱۰۶
۳- عزاداری حضرت زهرا (سلام الله علیها)	۱۰۸
شهادت امام حسین (سلام الله علیه)	۱۰۸
۴- عزاداری امام حسن (علیه السلام)	۱۱۰
۵- عزاداری امام حسین (علیه السلام)	۱۱۰
سوگ امام حسن (علیه السلام)	۱۱۰
شهادت حضرت علی اکبر (علیه السلام)	۱۱۱
شهادت حضرت عباس (علیه السلام)	۱۱۱
۶- عزاداری همیشگی امام سجاد (علیه السلام)	۱۱۱
۷- عزاداری امام محمدباقر (علیه السلام)	۱۱۳
حمایت امام باقر (علیه السلام) از شاعر معروف اهلبیت (علیهم السلام) کمیت	۱۱۳
۸- عزاداری امام صادق (علیه السلام)	۱۱۴
۹- عزاداری امام موسی کاظم (علیه السلام)	۱۱۵
۱۰- عزاداری امام رضا (علیه السلام)	۱۱۵
۱۱- عزاداری امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف)	۱۱۶
نقد و بررسی روایت منسوب به پیامبر اسلام (صلی الله علیه وآله وسلم) در مذمت عزاداری	۱۱۷
الف - مخالفت و نقد عایشه	۱۱۸
ب - نقد ابن حنبل	۱۱۸
نتیجه بحث	۱۱۹

فصل سوم: مصادیق عزاداری

۱- سیاه پوشی	۱۲۱
سیاه پوشی عباسیان	۱۲۳
سیاه پوشی نزد فقهاء	۱۲۴

الف - صاحب حدائق الشیعه.....	۱۲۴
ب - محدث نوری.....	۱۲۴
ج - سیدکاظم یزدی.....	۱۲۴
د- آیت الله صافی.....	۱۲۵
۲- تباهی.....	۱۲۵
۳- تشکیل مجالس سوگواری.....	۱۲۷
۴- به سر و سینه زدن.....	۱۲۹

فصل چهارم: آثار عزاداری

۱- آثار معنوی و عرفانی.....	۱۳۱
الف - پیوند به انسان کامل.....	۱۳۲
ب - تخلق به اخلاق الهی.....	۱۳۳
ج - ظلم ستیزی و دفاع از مظلوم.....	۱۳۴
د - شجاعت پروری.....	۱۳۵
و- آرامش وجدان.....	۱۳۶
هـ- محبت و مودت.....	۱۳۶
ی - پالایش روح و تذکیه نفس.....	۱۳۷
۲- آثار اعتقادی.....	۱۳۷
۳- آثار سیاسی.....	۱۳۸
۴- آثار اجتماعی.....	۱۳۹

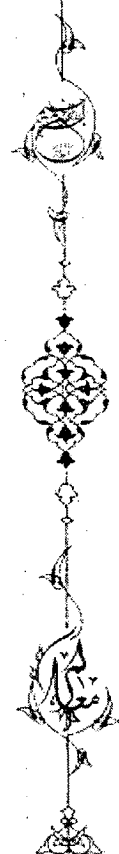
فصل پنجم: آسیب شناسی عزاداری

مقدمه.....	۱۴۲
۱- تحریف.....	۱۴۲
تحریف در لغت و اصطلاح.....	۱۴۲
اقسام تحریف.....	۱۴۳
۱- تحریف لفظی.....	۱۴۳

۲- تحریف معنوی.....	۱۴۳
عوامل تحریف.....	۱۴۵
الف - اسطوره سازی.....	۱۴۵
ب - استفاده از وسائل باطله.....	۱۴۵
ج - عدم آگاهی و تخصص.....	۱۴۶
حکومت اموی و مسئله تحریف.....	۱۴۶
انگیزه در تحریف عزاداری.....	۱۴۶
وظیفه علماء اسلام در برابر تحریف و خرافات.....	۱۴۷
۲- دگرگونی فضای اجتماعی و تغییر در عزاداری.....	۱۴۸
۳- جبرانگاری.....	۱۴۸
۴- تبدیل شدن عزاداری به عادت.....	۱۴۸
۵- آمیختگی با فرهنگ های قومی.....	۱۴۹
۶- ضعف دانش و بینش عمومی.....	۱۴۹
نتیجه گیری و جمع بندی.....	۱۵۲
منابع.....	۱۵۹

الله

قال امير المؤمنين (عليه السلام): ان الله تبارك وتعالى اطلع الى الارض فاختارنا، واختار لنا شيعة ينصرون ويفرحون لفرحنا ويحزنون لحزننا و يبذلون اموالهم و انفسهم فينا اولئك منا والينا. و قال كل عين يوم القيامة باكية و كل عين ساهرة الا عين من اختصه الله بكرامة و بكى عن من ينتهك من الحسين و آل محمد (عليهم السلام).^۱

« خدای تبارک و تعالی به زمین توجه فرمود. پس اختیار کرد ما را. و اختیار کرد برای ما شیعیانی را که یاری کنند ما را، شاد می شوند به شادی ما. اندوهناک می شوند به اندوهناک شدن ما، و بذل می کنند مال و جان خوشان را در راه ما، آن ها از ما هستند و به سوی ما خواهند آمد. و فرمود: هر چشمی در روز قیامت گریان است و هر چشمی از خوف و وحشت بیدار است مگر چشمی که خدا به کرامت خود اختصاص داده باشد آن را گریسته باشد به جهت مصیبت ها و بی احترامی هایی که نسبت به حسین و اهل بیت محمد (عليهم السلام) وارد است.»

مسلمانان وظیفه دارند که در شادی آن ها شاد باشند و در غم آن ها غمگین باشند. قرآن مجید در این باره می فرماید:

﴿قل بفضل الله و برحمته فبذلك فليفرحوا هو خير مما يجمعون﴾.^۲

« بگو تنها کرم و رحمت خدا است که مؤمنان باید شاد شوند و این از هر چیزی که گردآورند بهتر است » در این آیه خدا می فرماید برای مؤمنان خوشحالی همان قرآن مجید و وجود مقدس پیامبر (صلی الله علیه و آله وسلم) اسلام است. اگر انسان می خواهد که به چیزی دل خوش کند و شادمان گردد به فضل و رحمت خدا (قرآن و محمد (صلی الله علیه و آله وسلم)) است شادمان گردد، زیرا این نعمت جاودان و دائمی است.

باید دانست، در اصول و قواعد شیعیان دوازده امامی ثابت است که تمام اعمال و افعال خاتم الانبیاء (صلی الله علیه و آله وسلم) مانند اقوال او بوده در مقام تشریع، جعل و بیان احکام، به دلخواه و هوای نفس سخن نمی گفت. کردار، رفتار و امضاء آنحضرت (صلی الله علیه و آله وسلم) مانند گفتار به وحی الهی

^۱. شیخ صدوق، ابی جعفر ابن محمد ابن حسین بابویه قمی، الخصال، انتشارات جامعه مدرسین، قم، ۱۳۶۲، ج ۱-۲، ص ۶۲۵-۶۲۵، مجلسی، محمدباقر،

بحار الانوار، مؤسسة الوفا، بیروت، ۱۹۸۳، ج ۴۵، ص ۶۲-۶۲ شیخ بحارانی اصفهانی، عوالم العلوم، مدرسه امام مهدی، قم، بی تا، ص ۵۲۵

^۲. یونس: ۵۸

بوده است. پس آمدن فرشتگان الهی، خبرهای خوشحالی دادن به مناسبت های مختلف و تعزیت گفتن در مصائب های مختلف. شادی و غم در مصیبت های آینده بر اهل بیت خود، نبوده مگر به وحی و امر الهی.

پس بر هر مسلمانی لازم و واجب است که در این عبادت بزرگ که پیامبر اعظم (صلی الله علیه وآله وسلم) تأسی نموده اند (جشن و عزا) کوتاهی نکنند.

عبادات شرعیه و طاعات شایسته در فضیلت، آثار، خواص و اجر و ثواب باهم تفاوت دارند. امتیاز و تشخیص مرتبه هر کدام از آن ها و درجه فضیلت هر یک از آن ها به اثر و خاصیت و اجر و ثوابی است که بر آن مترتب است. هر عملی که آثار و نتایج آن بیشتر و حصول تقرب خدا خالصتر است، افضل و برتر و بهتر است. زیرا به وسیله این خوب و شایسته انسان نزدیک به خداوند می شود و از راه گمراهی و ضلالت نجات می یابد. و این بهترین عمل و عبادت که تاکید شده است همان جشن و عزا برای اولیاء الهی است. مسئله جشن و عزا که درسیره متشرعه و به تاسی از سیره رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) مشاهده می شود، که ریشه های قرآنی دارد. آیات متعددی به تصریح و یا به تلویح آن صحنه اشاره دارد.

در فرهنگ اسلامی به همان اندازه که سوگواری برای اولیاء خدا تاکید شده است. به سرور و شادی نیز توصیه شده است و حتی در کلمات و جملات گونه گونه ای به شادمانی کردن دیگران امر شده است. رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) به شادمانی کردن فرزندان یتیم مؤمن، کودکان و مؤمنان دستور داده اند. آنحضرت (صلی الله علیه وآله وسلم) در حدیث زیبایی فرموده اند: «کسی که مؤمنی را شاد کند، مرا شادمان کرده است و هر که مرا شادمان کند، خداوند را شاد کرده است»^۱.

البته غالب بودن عزاداری بر سرور و شادمانی در فرهنگ شیعی، ظلمی است که به اهل بیت رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) رفته است.

پس باتوجه به منابع دینی، یعنی قرآن و سیره معصومین (علیهم السلام)، دین اسلام موافق شادی جشن و عزاداری است.

در این پژوهش برآنیم که جشن و عزاداری برای اولیاء الهی از دیدگاه قرآن و سنت مورد بررسی و تحقیق قرار داده، ابتداء جشن و عزاداری را مفهوم شناسی نموده و سپس آثار، مصادیق و آسیب به هر کدام را بررسی نماییم.

^۱ . حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۳۵۶

بہش اول

کلیات

فصل اول:

مبانی نظری تحقیق

۱- تبیین موضوع تحقیق

باتوجه به این که معصومین (علیهم السلام) سفارش نموده اند که در شادی آن هاشاد و در عزای آن ها غمگین باشید. این پرسش مطرح است که جشن و عزاداری از نگاه قرآن و روایات چگونه مطرح است؟ چون جشن و عزاداری برای اولیاء الهی از برنامه های مهم زندگی مسلمانان به شمار می آید. با توجه به تبیین صحیح جشن و عزاداری که در بحث مفاهیم و هم چنین در سیره معصومین (علیهم السلام) پرداخته خواهد شد. جشن و عزاداری تنها اجتماع گروهی نبوده و نیست، بلکه مفهوم اصلی جشن و عزاداری بیشتر به برنامه های اشاره دارد که افراد با بهره گیری از آن می توانند به اهداف مهم سیاسی و اجتماعی نیز دست یابند. از این رو عنایت ویژه پیشوایان دین و پیروان شان به مسئله جشن و عزاداری و برپا داشتن آن، حتی در شرائطی که خطر دشمن، زندگی آنان را تهدید می نموده اهمیت بررسی این مسئله را در سیره اولیاء الهی و روشن نمودن پیامدهای آنان را دو چندان می کند. در این رساله به بیان جایگاه جشن و عزاداری برای اولیاء دین و کیفیت برگزاری آنان می پردازیم.

۲- ضرورت تحقیق

بحث پیرامون «جشن و عزاداری برای اولیاء الهی» از جهاتی لازم و ضروری می نماید.

الف - جشن و عزاداری برای اولیاء الهی از مسائل مهم و واقعیت انکارناپذیر جامعه امروز شیعه و غیر شیعه به شمار می آید که به صورت گسترده و نمادین همه سال برگزار می گردد، به گونه ای که

به عنوان نماد شیعه بودن در جهان شناخته شده است. و نتایج مهمی که بر این امور می تواند مترتب باشد که حتی حضرت امام (ره) پیروزی انقلاب را از آثار آن معرفی می کنند. با این همه همراه بودن آن در بعضی موارد به اعمال نا متعارف و خرافاتی و نامأنوس بودن چگونگی انجام این مراسم برای دیگران و از جمله شبهه افکنی های عده ای دیگر چه بسا ماهیت اصلی آن را خدشه دار نموده، و واقعیت آن زیر سؤال برده، چون جشن و عزاداری نه تنها در زمان ما مطرح شده، حتی در زمان انبیاء (علیهم السلام) سابق وجود داشته. از این رو روشن نمودن این حلقه طولانی و مهم «جشن و سوگواری» امری مهم و ضروری می نماید.

ب- یکی از شبهات اصلی این موضوع که در عصر ما مطرح است، بدعت بودن جشن و عزاداری در دین اسلام است. یعنی جشن و عزاداری از نظر اسلام مشروعیت ندارد، بلکه بدعت می باشد. لذا در پژوهش حاضر سعی شده است که جایگاه جشن و عزاداری از منظر قرآن و سیره معصومین (علیهم السلام) بررسی شود و به این شبهات پاسخ داده شود. بنا بر این تحقیق این موضوع لازم و ضرورت رami رساند.

۳- هدف تحقیق

هدف از این تحقیق و پژوهش، تبیین و جایگاه جشن و عزاداری برای اولیاء الهی از نظر قرآن و روایات است. و بررسی دیدگاه و اهداف معصومین (علیهم السلام) در پیگیری این مراسم می باشد. و بعد از تبیین درست موضوع زمینه را برای استفاده ای بهتر و بیشتر از این موارد که می تواند تعظیم شعائر الله باشد فراهم شود.

۴- سؤالات تحقیق

سؤال اصلی

جشن و عزاداری در قرآن کریم و روایات معصومین (علیهم السلام) چگونه مطرح شده است؟

سؤالات فرعی

الف - جایگاه جشن و عزاداری در قرآن کریم چگونه است؟

ب - دلایل قرآنی و روایی جشن و عزاداری چگونه قابل تحلیل است؟

ج - چه آثار و نتایجی به جشن و عزاداری مرتب است؟

د - چه آسیب ها جشن و عزاداری را تهدید می کند؟

ه - شبهات مخالفین عزاداری و جشن چگونه قابل پاسخ گوئی است؟